

he karaihe wehike, pia ranei. ki nga tangata e 12. a ko ta ratou mahi e tika ana kia kaua e wiriwiri nga ringa. ka kitea he nui te he o nga mahi e mahia ana e ratou. Otira kaore ratou ite mohio e pohehe ana a ratou mahi.

Na te waipiro i nui ai nga aitua. I tetahi taone nui i Kotarani, hei te 12 o nga haora i te awatea o te Hatarei ka kati nga hoteera. a hei te waru o te Mane ite ata ka tuwhera. Kitea ana he nui nga aitua motoka me era atu ahua aitua e pa ana i nga wa e tuwhera ana nga hoteera, a e 40 paiheneti te itinga iho i nga wa e kati ana. Kua atarua hoki nga whakaaro o te tangata. kua wiriwiri nga ringaringa kite pupuri ite wiira o te motoka. kua kore hoki e tino mohio kite huarahi tika. Na reira ka aitua. Kote roro te putahi o nga whakaaro. Kite wairangi te roro kua kore kaha hoki kite whakahaere tikanga. Ka kore kaha nga ringa kite pupuri i nga reina o te paraire. E kore ai he aitua ma te pai anake o te hoiho.

Na te waipiro te nuinga o nga hara o te tangata. Mei kore te Waipiro kua iti te hara. Ko nga mahara tika kua kore, ka patu tangata kite mahi i era atu mahi kino. He nui nga kotiro e inu ana, a e kore ana e mohio he aha nga mahi e mahia ana kia ratou. Te take kua ngoikore nga whakaaro. kua puta ake he whakaaro rereke.

Kite paitinitia te roro, te mutunga iho he porangi. E kii ana na runga ite inu i tae ai te nuinga o nga tangata ki nga Whare Porangi. Kua kitea ko nga uri kua rorirori nga mahara. E ki ana tetahi takuta mohio, ko Takuta Ballantyne te ingoa. "I rorirori ai nga whakaaro o nga tamariki na runga ite tangohanga paitini, ara 'alcohol' o nga matua." E ki ana ano a Takuta Brunton. "Ki te inu te tangata, ka puta te koa mete hari kia ia mote wa poto. Ko ona whakaaro tika ia kua whakangoikoretia. Otira ite whakapohehetanga i nga whakaaro he nui rawa tenei utu mote hari poto i puta kite tangata. Na runga ite whakapohehetanga i nga whakaaro ka whanau mai ko nga hara kikino. ko nga mate huhua, ko nga porangitanga: muri iho i tena ko nga mate o te taane, o te wahine, o nga tamariki hoki.

Ka kite tatou kite inu te tangata. ka iti te tipu mete kai mete whakaaro hoki. Ka hurerirori kite haere, ka tapepa te reo kite korero. ka kore e tika kite pupuhi kite whakahaere motoka. kaore hoki e mahi i nga mahi e tika ana hei painga mo tana whanau mete iwi hoki. Na reira tenei patai: "He aha nga painga o te waipiro." Na Takuta Mayo. he takuta no Merika, te whakautu. ara:—"Kaore he painga o te 'alcohol' hei kai hei rongoa ranei. Ka mutu tona painga hei tahu ahi anake." Ae. kaore kau ona painga. Na reira i patu te tinana. te whanau. nga uri e haere mai ana. tae noa hoki ki nga mahi e mahia ana.

Kote pohehetanga ki enei wai whakahaurangi. kaore ite tangata. Ko te tumanako ate whakaaro kia wehea he kainga